

Kunnossapito on kansanterveyden kohtalonkysymys

Kävelysymposium 10.12.2024

Hyvinvointi-insinööri

TIMO
PERÄLÄ

MISSÄ MENNÄÄN?

Vähemmän
resursseja,
tehokkaammin,
enemmän
omaisuutta,
enemmän tarpeita.

Talvi?
Kunnossapito
hoitaa!

Vuorovaikutuksen, yhteistyön, kokonaisuuden hallinnan ja tiedon (vaikuttavuus!) puutteet

LAINSÄÄDÄNTÖ

STRATEGINEN
SUUNNITTELU

MAANKÄYTÖN
SUUNNITTELU

YLEIS- JA KOHDE-
SUUNNITTELU

RAKENTA-
MINEN

KUNNOSSAPIDON
SUUNNITTELU

KUNNOSSAPIDON
TOTEUTUS

SOPIMUSTEN
VALVONTA

KUNNOSSAPITO KUNTOON!

LIIKENTEESSÄ LOUKKAANTUNEIDEN OSUUS *

94 %

YKSITTÄISONNETTOMUUDET

6 %

AJONEUVO-ONNETTOMUUDET

- 0,4 - 2,4 mrd. € / vuosi (eri arvioita).
- Ei tilastointia, ei seurantaa, ei kuulu liikenneturvallisuustyön piiriin.
- Talvihoidon puutteet ovat suurin myötävaikuttava tekijä onnettomuuksille.

- 1,2 mrd. € / vuosi (Traficom 2023).
- Seurataan tarkasti ja analysoidaan syyt.
- Liikenneturvallisuustyön painopiste.
- Liian suuri tilannenopeus suurin yksittäinen syy onnettomuuksille.

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTO

TRAFICOM Transport- och kommunikationsverket

* Perustuu Ruotsissa kerättyyn onnettomuusdataan

Jalankulku- ja pyöriteiden kunnossapito, kaatumis- tapaturmat ja ikääntyvien kotona selviytyminen

Yhteenvetoraportti

Tiehallinnon selvityksiä 4/2001

Espoo, Helsinki, Jyväskylä, Oulu, 1999-2000

100 000 as. ->

12,6 M€/v

6 000 € / onnettomuus (nykyarvo 9 263 €)

13,6 onnettomuutta / 1 000 as.
2/3 jalankulkijoita.

Ennustettavissa olevat piikkipäivät
(Helsingissä 1/3 onnettomuuksista 20 päivän aikana, Oulussa ja
Jyväskylässä 10 päivän aikana)

Liukkaus ja sen torjunnan puutteet
merkittävin loukkaantumisiin johtanut syy

Jalkakäytävät 35 %, jk+pp väylät 17 %,
pihat 17 %

”Loppuliukuma kuolemaan”
Katumistapaturman tyypillinen seuraamus ikäihmisten kohdalla.

”Väylän kunnossapidon laadun ja vammautumisen välillä oli
merkittävä yhteys.”

LISÄÄ
LIIKUNTAVUOROJA
JA PAIKKOJA! VAI
KANSAKUNNAN
JAKSAMISEN
POHJAT KUNTOON?

AMMATTIKIEKKOILIJAT
(Liiga, Mestis, ikä KA 25,8 v.)
VO2 MAX = 53 ml/kg/min

**ARKILIIKKUJAT JAKSAVAT JA PALAUTUVAT MUITA
PAREMMIN SEKÄ SAIRASTAVAT VÄHEMMÄN!**

HOITAJA (ikä 40), 4
LAPSEN ÄITI,
YMPÄRIVUOTINEN
HYÖTYLIIKKUJA

VO2 MAX = 54 ml/kg/min

LISÄTIETOA: <https://busters.bike>

SAIRAUSPOISSAOLOT (Talvipyöräilijäprofiilikysely, n=1700)

13,0

Koko maa (2022)

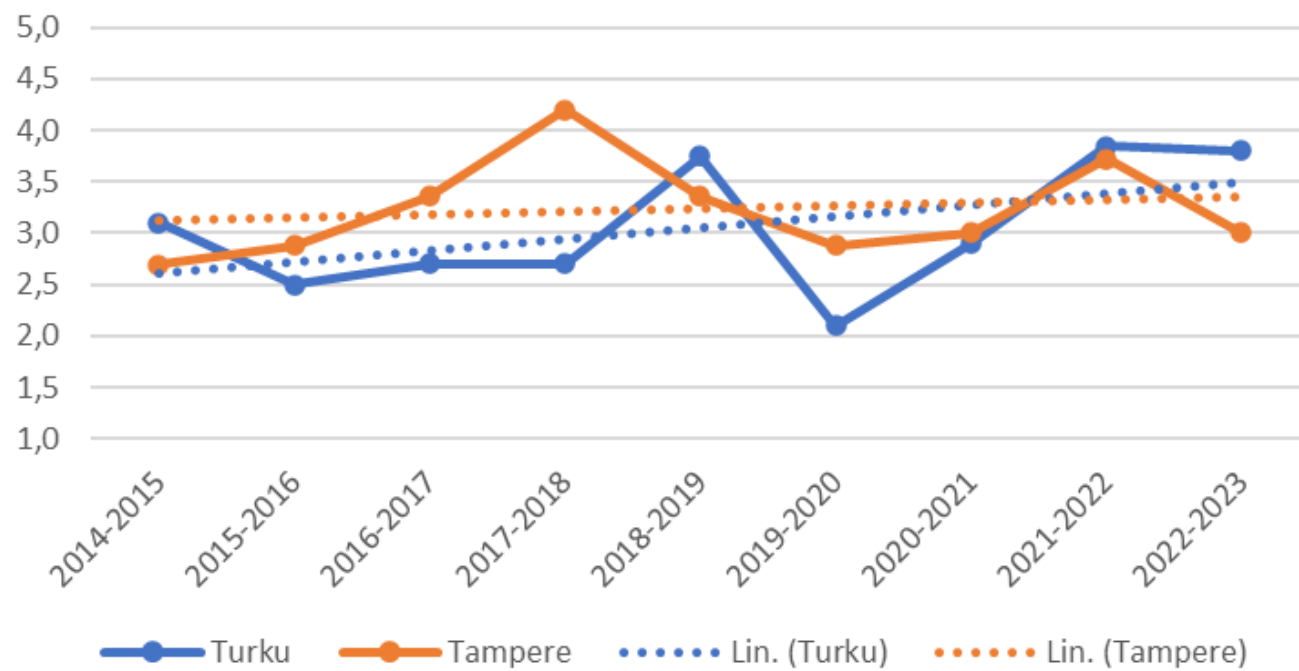
4,6

Ympärivuotiset pyöräilijät
Yli 2 500 km / v

Kuvat:Timo Perälä

Sääolosuhteiden vaikeuskertoimet (It + auraus)

Talvet eivät poistu, ne muuttuvat.

Sääolosuhteiden muutokset nollan molemmin puolin ovat kunnossapidon kannalta kaikkein haastavimpia.

Väestön ikääntyminen, koko väestön liikunnallisten kykyjen heikentyminen.

”Tunnetta paremmin hirvien ja peurojen liikkumiskäyttäytymisen kuin lasten, nuorten ja ikäihmisten liikkumisen kaupunkiympäristössä.”

TYÖKALUJA

Kuva: Pekka Tahkola

KAATUMISTAPATURMADATA

”Kunnossapitoon käytetään kaupungeissa noin 10 % kaatumistapaturmien yhteiskunnalle aiheuttamista kustannuksista. Suomessa talvikunnossapidon tehostamisen tai priorisoinnin **vaikutuksia kaatumistapaturmien määrään ja kustannuksiin ei ole tutkittu.**”

SUUNNITTELUN JA TALVIHOIDON PRIORITEETIT UUSIKSI

”Kaatumistapaturmakustannuksia voidaan vähentää **parantamalla väylien suunnittelua ja talviajan kunnossapitoa.**”

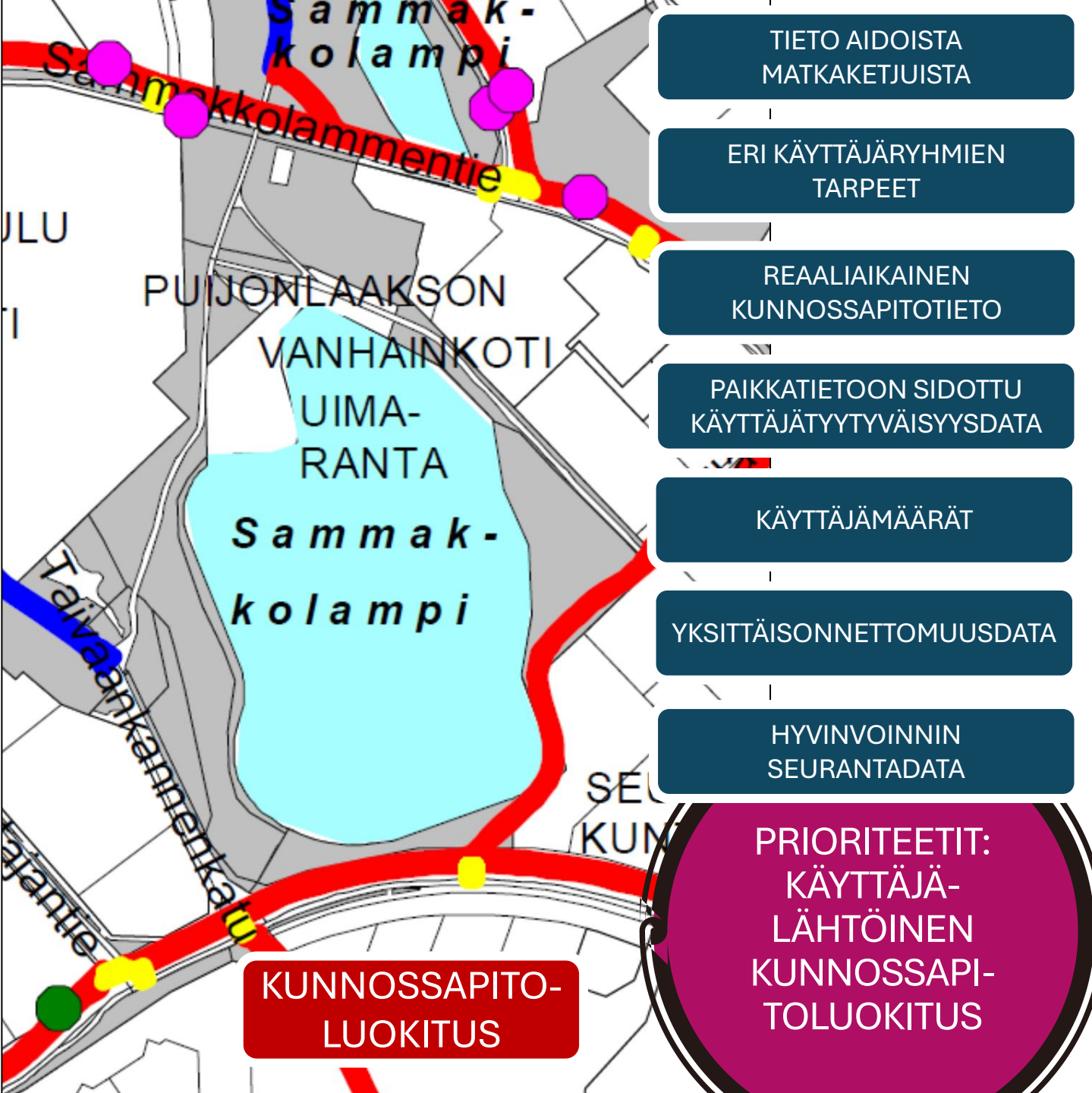
LIKENNETURVALLISUUSTYÖHÖN UUSI PAINOPISTE

”Kaatumistapaturmakustannuksissa **onkin saavutettavissa pienillä kunnossapidon lisäinvestoinneilla suuremmat kustannushyödyt** kuin muiden liikenneonnettomuuksien ehkäisemisellä enää on mahdollista.”

PALVELUKOTI

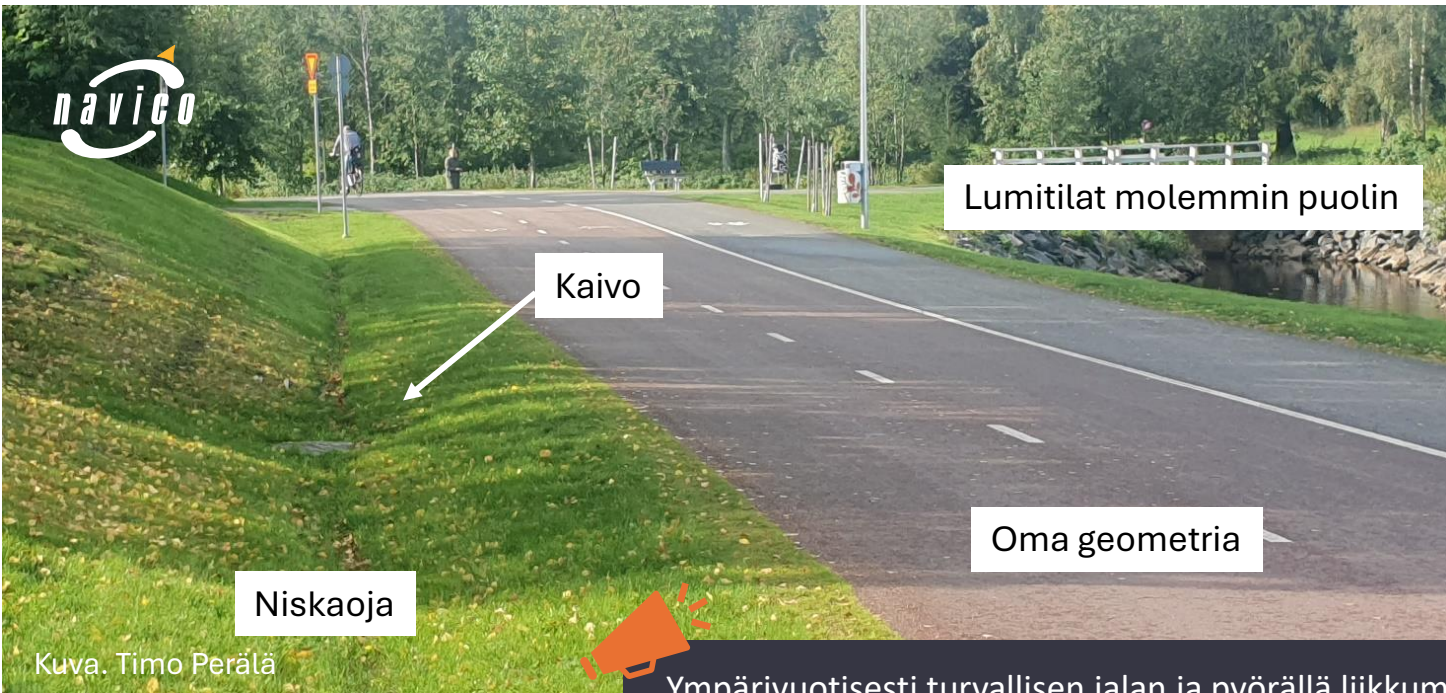
UUSI PUISTO-SUUNNITELMA

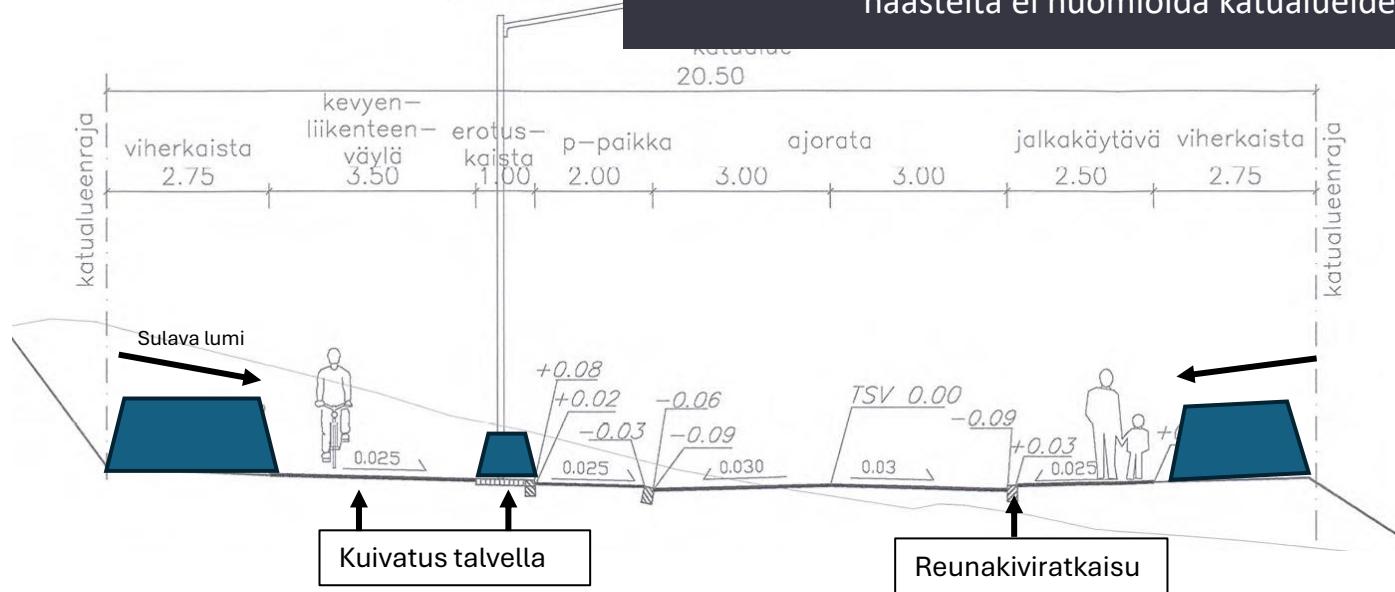
- TIETO AIDOISTA MATKAKETJUISTA
- ERI KÄYTTÄJÄRYHMIEN TARPEET
- REAALIAIKAINEN KUNNOSSAPITOTIETO
- PAIKKATIETOON SIDOTTU KÄYTTÄJÄTYTYVÄISYYSDATA
- KÄYTTÄJÄMÄÄRÄT
- YKSITTÄISONNETTOMUUSDATA
- HYVINVOINNIN SEURANTADATA

KUNNOSSAPITOLUOKITUS

PRIORITEETIT: KÄYTTÄJÄLÄHTÖINEN KUNNOSSAPITOLUOKITUS

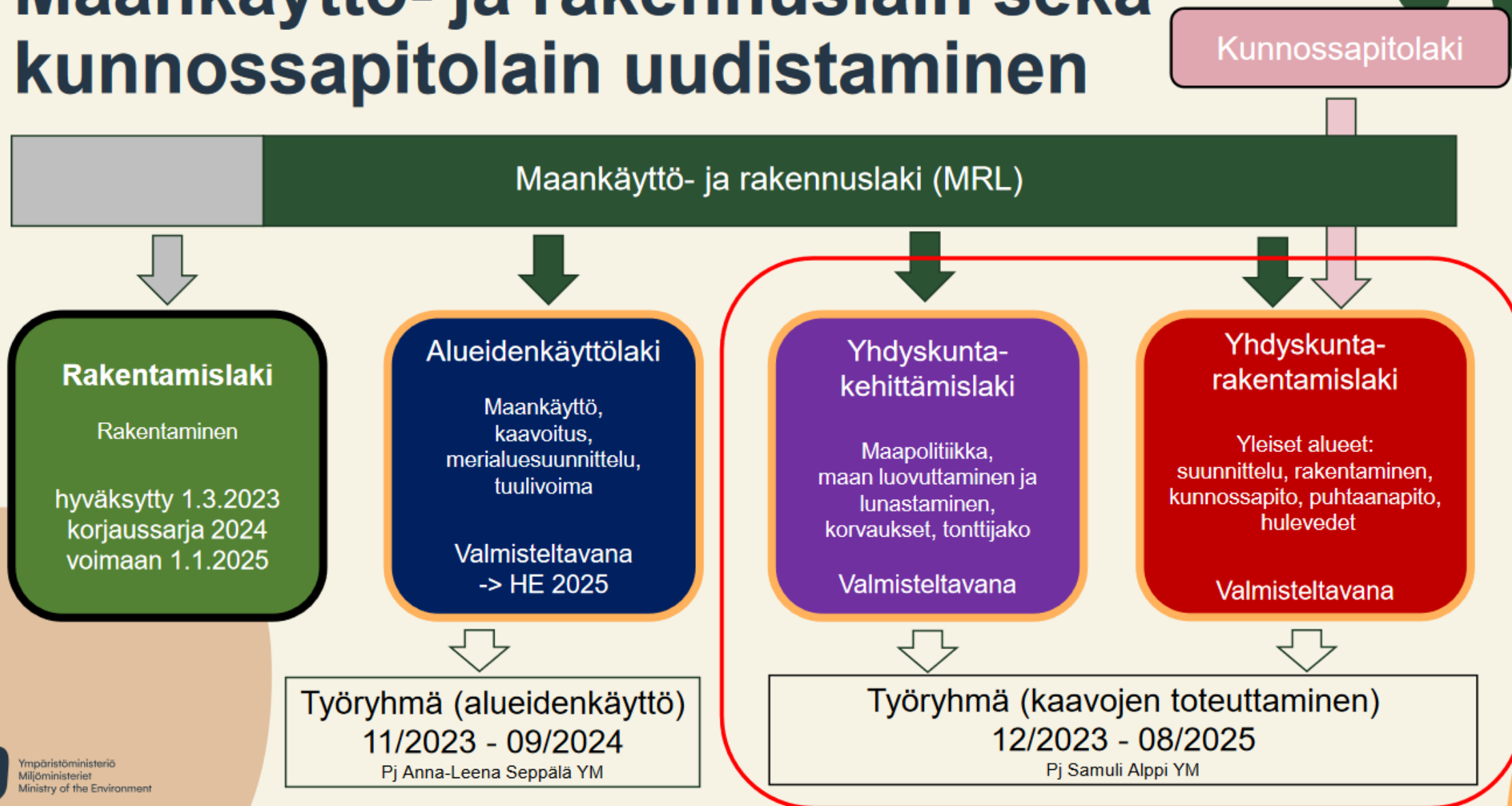

Ympärivuotisesti turvallisen jalan ja pyörällä liikkumisen edistämisen tavoitteet on haastavaa saavuttaa, mikäli jalankulku- ja pyöräilyväylien talvihoidon haasteita ei huomioida katualueiden suunnittelussa.

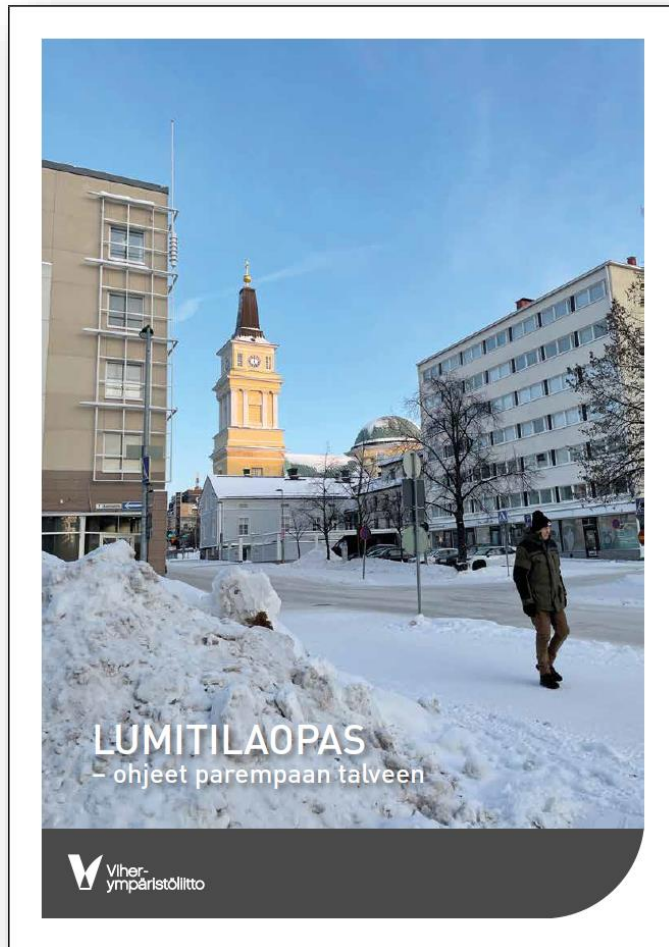

**PRIORITEETIT:
KATUTILAN
JAKAMINEN &
KUIVATUKSEN
SUUNNITTELU**

Maankäyttö- ja rakennuslain sekä kunnossapitolain uudistaminen

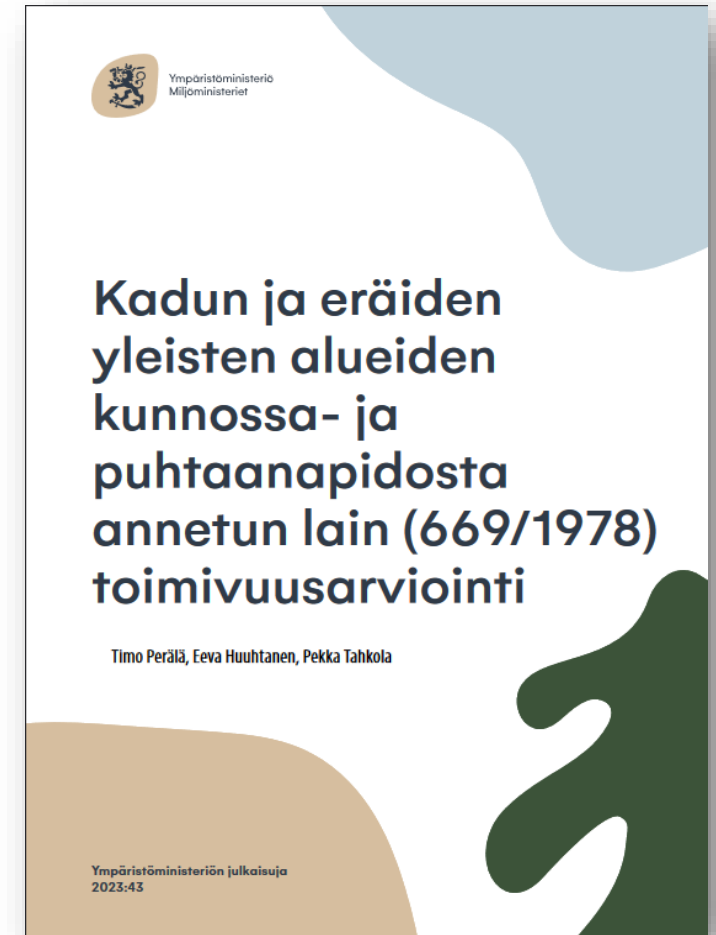
KOULUTUS

KOULUTUS

VAIKUTTAMINEN

Lopputeesejä

- Kävely on **kaikille** ja osa kaikkia liikkumismuotoja!
 - Kävely on luonnollisin ja tärkein, tasa-arvoisin ja yhdenvertaisin liikkumismuoto.
- Turvallinen **ympärivuotinen** kävely tulee olla prioriteetti nro.1!
 - Niin kaupunki- ja liikennejärjestelmäsuunnittelussa kuin liikenneturvallisuustyössäkin.
- **Talvet eivät tule poistumaan**, vaan todennäköisesti hankaloituvat.
 - Vaatii enemmän panostusta, prioriteettien muutosta ja parempaa liikkumisympäristöjen suunnittelua.
- Turvallisten ympärivuotisten kävelyolosuhteiden tarjoaminen on **kansantalouden ja -terveyden sekä elinkeino- ja työvoimapolitiikan** kannalta ensiarvoisen tärkeää!
- **Asenteiden ja prioriteettien muutosta** tarvitaan kaikissa vaiheissa - pois omista siiloista! Koulutusta, valistusta ja vaikutusdataa!

Superviherkkyä

EEVA
HUUHTANEN

Hyvinvointi-insinööri

TIMO
PERÄLÄ

Oulun Oraakkeli

PEKKA
TAHKOLA

KIITOS!

navico.fi
masterclass.city
wintercycling.org
sporttest.fi

